Zaterdag, 20 September 1941 — DAGBLAD — 58ste Jaargang, No. 3405

AMIGOE DI CURAÇAO

Boekhandel Bethencourt Tel. 1919. Uw adres voor alle soort Kantoorbehoeften.

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags) Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858. Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG Spreekuur 16—18 uur. Bureaux: Conscientiesteeg 27—29. Adres Postbus 80, Willemstad. Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y. Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Drukkerij Bethencourt. Tel. 1919 Uw adres voor alle soort DRUKWERK.

Moorddadige Strijd rond Kiev.

Franse volk blijft pro-Brits.

Een Nederlandse duikboot deed haar plicht.

DE GROTE NAZIE-AANVAL IN DE OEKRAINE.

In een zegevierende ketting van bulletins maakte het Hoofdcommando bekend, dat het Duitse offensief in de Oekraïne met vreselijke macht geslagen heeft door de Russische weerstand en de provinciale hoofdstad Kiev bezet heeft, verder Poltava heeft bereikt op 200 mijl naar het Oosten en thans in de richting slaat van Kharkov, 80 mijl verder in het hart van het industriële Donetz-bekken.

De serie van spectaculaire successen, die volgens de Duitse verhalen, de grootste overblijvende Sovjet-fabrieken in het Zuiden in onmiddellijk gevaar schenen te brengen, werd gemeld van Hitlers Oostelijke Hoofdkwartier, dat ook het totaal van de Duitse verliezen tot eind Augustus stelde op 402.865 man tegen de Russische verliezen van 13.600.000 tot heden.

Kiev, een stad van 846.293 inwoners en de derde grootste van de Sovjet-Unie, volgende in belangrijkheid op Moskou en Leningrad, viel in de morgen, nadat de laatste fortificaties aan de Westelijke oever van de Dnjepr verpletterd werden onder de heftige nazie-aanvallen. Het Hoofdcommando deelde mede, dat de Swastika hedenavond wapperde van de oude torens na onophoudelijke aanvallen op de poorten der stad sedert begin Juli. Hitlers Hoofdkwartieren verklaarden, dat dit alles vergezeld ging van de fatale omsingeling van 4 Rode Legers op ongeveer 125 mijl ten Oosten van Kiev (waarschijnlijk een strijdmacht van ongeveer 500.000 man), die gestadig in stukken worden gesneden. Poltava, de spoorwegstad van 88.000 inwoners, waar Peter de Grote Karel XII van Zweden meer dan 2 eeuwen terug versloeg, is het verste punt, dat speciaal gemeld werd als bereikt in de opmars, die volgens de Duitsers ononderbroken voortrolt over elke wanhopige poging om de ontbindende Rode linies te houden. De stad viel voor het leger van Veldmaarschalk Gerd von Rundstedt, dat de beneden-Dnjepr zou zijn overgestoken aan een 75-mijl front in de buurt van Kremenchuk om zich vervolgens ten Oosten van Kiev samen te voegen met de strijdkrachten van Generaal Veldmaarschalk Fredor von Bock. De laatste keerde naar het Zuiden na de Desna-rivier ver boven Kiev te zijn overgestoken. Kharkov is het klaarblijkelijke volgende grote objectief. Het is de grootste stad in de Don-vallei. De twee nazie-colonnes van Von Bock en Von Rundstedt bewegen zich nu als een gezamenlijke strijdkracht naar het Oosten, terwijl de overige strijdkrachten de omsingelde Russen voorbij het oude Kiev-front opkauwen.

De officiële inlichtingen betreffende de rest van het Oostfront, zijn veel minder gedétailleerd. Verklaard werd echter, dat de grote vlootkanonnen van de marine-basis te Kroonstad tot zwijgen werden gebracht door de Duitse artillerie en duikbommenwerpers, zodat een der laatste overblijvende buitenste defensies van de oude Russische hoofdstad is uitgeschakeld.

De Duitse vliegtuigverliezen tot 31 Augustus worden gesteld op 725, als zijnde een deel van de maandelijkse vliegtuigenproductie. Het hoofdcommando veroordeelde speciaal — wat het noemde — de vijandelijke propaganda, dat de Duitse verliezen aan manschappen anderhalf tot 2 millioen bedragen (Berlijn, (AP) 19.9).

DE RUSSEN KUNNEN NOG EEN GROOT LEGER IN HET VELD HOUDEN.

In officiële kringen werd gezegd, dat de Russen in staat zouden zijn om nog een groot leger in het veld te houden zelfs indien de Duitse bedreiging voor het Don-bekken en de industriestad Kharkov verwezenlijkt. Zij gaven toe, dat het verlies van kolen- en olievelden alsmede staal- en andere fabrieken van oorlogsmaterialen in de Oekraïne een zware slag was voor de oorlogsvoering van de Sovjet, doch zeiden, dat de Russen andere voorraadsbronnen hadden, waardoor de weerstand niet ernstig zou worden besnoeid. Gezegd werd, dat sommige van deze bronnen liggen in de Oeral, in Centraal-Azië en in de Moskou- en Leningrad gebieden. Men verklaarde, dat de industriële reserve-gebieden opereren in een stijgende mate van ontwikkeling en de Russen zich klaarblijkelijk hebben voorbereid voor zulke eventualiteiten, gelijk gebleken is uit de gevechten.

Deze kringen zeiden, dat het duidelijk blijkt, dat de Duitsers opdringen naar Kharkov en Rostov, vroeger een grote industriestad met grote fabrieken, waar machinerieën gebouwd werden. Beide steden zijn belangrijk voor het behoud van de transport-faciliteiten. Men voelde echter, dat zelfs indien de Duitsers de Kharkov-Moskou spoorweg doorsneden, Zuid-Rusland voldoende zou kunnen worden bediend door de andere lijnen, die uit Moskou naar het Zuiden en Zuid-Oosten opereren. Industrieel zou een Duitse succes in de Krim nauwelijks kunnen worden beschouwd als een belangrijke tegenslag, hoewel de verovering daarvan door de Duitsers een verlies in de scheepsbouwcapaciteit in de Oostelijke havens van het schiereiland ten gevolge zou hebben. Ingelichte kringen in Londen deelden mede de berichten niet te kunnen bevestigen, volgens welke de Perekop-landengte, waardoor de Krim wordt geïsoleerd, door de Duitsers bereikt is en hierdoor de enige spoorlijn van het schiereiland naar het vasteland door hen is overgenomen. (Londen, (AP) 19.9).

DE DUITSERS IN KIEV.

Het Duitse Hoofdcommando gaf het volgende communiqué uit: „In verband met de omsingelingsoperaties die heden werden gemeld, werd een aanval ondernomen op de Oekraïnse hoofdstad Kiev. Na een stoutmoedige doorbraak van de sterk verdedigde fortificaties aan de Westelijke oever van de Dnjepr traden onze troepen de stad binnen. Sedert de voormiddag waait de oorlogsvlag van het Reich van de citadel" (Berlijn, (AP) 19.9).

POLTAVA DOOR DE DUITSERS GENOMEN.

Een Brits bericht deelde mede dat het Duits Hoofdcommando de verovering bekend maakte van Poltava, een spoorwegstad op 200 mijl ten Oosten en lichtelijk ten Zuiden van Kiev en slechts 80 mijl van Kharkov (Londen, (AP) 19.9).

BULGARIJE PROTESTEERT BIJ MOSKOU.

Berichten uit Sofia delen mede, dat Bulgarije te Moskou heeft geprotesteerd tegen de beweerde landing van Russische parachutisten op Bulgaars grondgebied. In gezaghebbende kringen zeide men, dat Duitsland tevreden is over de situatie van de Dardanellen. Verder werd verklaard, dat de berichten betreffende Duitse en Bulgaarse troepenconcentraties aan de Turkse grens met opzet verspreid worden om onrust in Turkije te veroorzaken. (Berlijn, (AP) 19.9).

BRITSE EN NOORDAMERIKAANSE MISSIES NAAR MOSKOU.

Uit betrouwbare bron wordt gemeld, dat de Noordamerikaanse en Britse missies, geleid door W. Averell Harriman en Lord Beaverbrook, vertrokken zijn naar Moskou. (Londen, (AP) 19.9).

DE WOELINGEN IN FRANKRIJK.

Nog twee gijzelaars werden van het leven beroofd door een Duits vuurpeloton in Parijs. In de bezette hoofdstad en het omringende Seine-Departement gingen tevens de meest strenge restricties voor de nacht in werking, teneinde de Duitse soldaten te beschermen. Het Duitse commando beschreef de twee geëxecuteerde personen als communisten hoewel de Duitsers thans zeggen, dat zij als gijzelaars Parijzenaars uit alle klassen zullen doodschieten, tenzij de aanvallen op Duitse soldaten ophouden. 13 Andere gijzelaars zijn gedurende de laatste weken ter dood gebracht om aanvallen door andere niet gevangen personen op Duitse troepen.

De nieuwste slachtoffers, Raymond Gahon en Eric Louis Texier, werden door de Duitse militaire rechtbank veroordeeld voor „hulp aan den vijand door deel te nemen aan communistische demonstraties tegen Duitsland." Het is niet bekend of dit het schieten betreft van Maandagavond op een Duitsen onderofficier. Tegelijkertijd veroordeelden de Franse autoriteiten in Parijs den ouden knecht van den vroegeren President Albert Lebrun tot een maand gevangenisstraf voor „beledigende opmerkingen over Maarschalk Pétain." Verder zou de afgezette Parijse rechter Paul Didier geïnterneerd zijn voor zijn weigering om de eed van trouw aan Pétain af te leggen.

Voor de tijd van drie dagen, met aanvang van hedenavond, gaat het verbod in, in het Seine Departement, om zich van 21 uur (9 uur 's avonds) tot 5 uur des morgens op straat te vetonen. Theaters, restaurants en andere plaatsen voor publieke vermakelijkheden moeten om 20 uur gesloten worden.

Overtreders zullen worden vastgehouden als gijzelaars. De commandant van de Duitse troepen in de bezette zone, Kolonel Generaal Heinrich Von Stuelpnagel, verklaarde, dat hij niet langer de levens van zijn soldaten kon laten bedreigen, hoewel hij de aanvallen, niet op het gewone publiek schoof, doch op betaalde agenten van anti-Duitse mogendheden en misdadige communistische elementen.

Hij zeide, dat het aan de Fransen lag om te beslissen of deze represaillemaatregelen verder zouden worden uitgebreid.

Nieuwsbladen in Parijs gebruikten de helft van de voorpagina voor de radiorede van Von Stuelpnagels waarschuwing en grote ruimten voor het nachtverbod van Generaal Ernst Von Schaumberg, den commandant van Parijs. De laatste ging er van uit, dat de gehele bevolking verantwoordelijk is voor de handelingen van de aanvallers. In de onbezette zone werd Henry Chavin, de Secretaris-Generaal van Politie, afgezet. Het leger ontsloeg 9 Generaals, waarvan er één leider zou zijn van een anti-Sovjet expeditie corps. Zij werden ervan beschuldigd vrijmetselaar te zijn. Chavin werd vervangen door Directeur Rivalland van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

De commandant van het anti-bolsjewistische vrijwilligerscorps, die ontslagen werd, is Majoor Generaal Joseph Hassler. (Vichy, (AP) 19.9).

RADIO-SPEECH VAN CHARLES DE GAULLE.

Generaal Charles de Gaulle, de Leider van de Vrije Franse strijdkrachten, zeide bij een radio-uitzending, gericht naar Frankrijk, dat het gehele land opstaat tegen de nazie-veroveraars, terwijl gewacht wordt op een georganiseerde wraakneming. Hij zeide, dat de vijand en de Vichy-verraders in open conflict zijn met het Franse volk (Londen, (AP).

WAT GAYDA VAN DE FRANSEN ZEGT.

De Britse radio berichtte, dat de fascistische zegsman en uitgever Virginio Gayda schreef: „De meerderheid van de Fransen is pro-Brits. Het enige overheersende idee is om Duitsland te verslaan. Alle hoop is gesteld op Groot-Brittannië en het werk van De Gaulle. Heden doen aanhangers van De Gaulle een beroep op het volk, dat de nederlaag weigert te erkennen. De meeste Fransen zijn geestelijke agenten van Groot-Brittannië en aanhangers van De Gaulle" (New York, (AP) 19.9).

DE „BATTLE OF ATLANTIC" GAAT NIET AL TE SLECHT.

Een gezaghebbende bron deelde mede, dat in September er tot nu toe hevige gevechten hebben plaats gehad in de „Battle of Atlantic" met resultaten, die „niet al te slecht" zijn voor de Britten. Hieraan werd toegevoegd, dat er een verschrikkelijk gevecht plaats had met een serie van onafgebroken aanvallen op een convooi door duikboten en vliegtuigen. De strijd werd dagen lang volgehouden over een afstand van honderden mijlen. Weigerende verdere biezonderheden over deze strijd te verschaffen, verklaarde deze bron, dat de Duitse berichten hierover geweldig overdreven zijn. (Londen, (AP) 19.9).

Het nieuws van vandaag.

De meedogenloze Nazie-machine werpt steeds nieuwe troepen in de Russische strijd. Rond Kiev, een der oudste en heiligste steden van Rusland, heeft de strijd immense afmetingen aangenomen. Het anders zo sobere Russische communiqué spreekt van: „de gevechten duren voort in buitengewone hevigheid" (blz. 1).

Stromen bloeds vloeien door de straten en het vernietigde materiaal hoopt zich huizenhoog op. De Nazies verloren reeds 10 divisies voor de poorten der stad (blz. 3).

Hitler wil winnen. Het gaat bij hem niet meer om de stad, maar om het prestige, om zijn leider-zijn. Mensen tellen niet meer mede. Als vee worden de Nazies ter slachtbank geleid. Het Duitse misleide volk zal tot in eeuwigheid den man gaan vervloeken, die het misschien wel overwinningen bracht, maar die het tevens dood liet vechten. Want dat is het.

De Nazies vechten zich dood. Iedere overwinning is een nederlaag aan mensen en materiaal. En dat zou nog niet zo erg zijn, als zij konden eindigen. Ieder vredesaanbod wordt afgeslagen door de Geallieerden. Zij lopen niet in de val. Duitsland krijgt geen vrede of het moet verslagen zijn; het Nazisme moet vernietigd worden.

Neen, Duitsland kan niet eindigen. Het zal moeten blijven vechten tot aan den laatsten man. Duitsland zal zich dood moeten vechten. Kiev zal wellicht vallen, misschien ook Leningrad. Maar daar achter ligt nog een Rusland. En daar staat nog Engeland met zijn Geallieerden. Daar zijn nog de Verenigde Staten. Duitslands noodlot is, dat hij vechten moet in de letterlijke zin tot den laatsten man. En dan...... zal het vrede zijn.

Het „Algemeen Politiek Overzicht" staat in het teken van „Nederland zal herrijzen" (blz. 1).

De zo zeer gesmade Franse tijd, die dikwijls wordt voorgesteld als een tijd van totale verwording van het volksbesef, wordt naar voren gehaald en uit die tijd wordt kracht geput voor deze tijd.

Bilderdijk was een profeet, ook voor deze dagen (blz. 1).

Een gedeelte uit de Brief der Nederlandse Bisschoppen wordt op pagina 2 afgedrukt. Hoe onwrikbaar staat het Nederlandse Episcopaat tegenover het Nazisme.

Een Nederlandse duikboot deed weer haar plicht (blz. 2).

In Frankrijk wil het maar niet rustig worden. De Nazies moeten tot steeds drastischer maatregelen hun toevlucht nemen (blz. 1). Ook in Nederland worden zg. communisten veroordeeld (blz. 3).

Gayda, de spreektrompet van Mussolini, waarschuwt voor de Fransen, waarvan het merendeel toch niet te vertrouwen is. Dat spreekt vanzelf. De haat zit te diep. Als het Franse volk de kans maar krijgt.

W. Averell Harriman en Lord Beaverbrook zijn naar Moskou vertrokken (blz. 1).

Bulgarije protesteerde bij Moskou over een zogenaamde landing van parachutisten.

En tot slot sprak Duff Cooper te Batavia over de samenwerking tussen Engeland en Nederland (blz. 3).

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

„De Nederlanders voegen zich niet".

Wat in de laatste weken wel biezonder opvalt, is het groeiende verzet, waarmede langzaam maar zeker de door Hitler getrapte volken, zich beginnen te wapenen.

Mogelijk is het wegnemen van bezettingstroepen, welke de Nazies schijnen nodig te hebben ter aanvulling hunner reserves in de Russische campagne daarvoor aanleiding. Hoe dan ook, het verzet kan niet anders als aan de geallieerden hoogst welkom zijn.

De zwaar verdrukte Moederlanders blijven in dit verzet niet achter, al gebeurt het daar op de echt Nederlandse manier van „treiteren", „pesten", zoals iedere Nederlander het wel eens meegemaakt heeft bij relletjes.

Alleen de bekende dikke huid van den plompen Mof is in staat enige tijd aan een Nederlands lijdelijk verzet te weerstaan, hetgeen den Nazies allerminst tot eer strekt. Maar aan de maatregelen, welke iedere dag meer en nieuw tegen de Moederlanders ondernomen worden, blijkt toch wel, dat ook hun het vuur te na aan de schenen komt.

Er bestond onder de nieuwere historici der Nederlandse geschiedenis een stroming, die geneigd was aan te nemen, dat de zekerheid „Nederland zal herrijzen" in de dagen der Franse overheersing niet bestond. Dat men in die dagen slechts gelaten afwachtte, machteloos geslagen was naar lichaam en geest.

Wanneer deze historici gelijk zouden hebben, dan gaat zeker niet meer het adagium op „de geschiedenis herhaalt zich". Op het ogenblik is dat in Nederland geheel anders.

Ook in de Franse tijd bukte het Nederlandse volk niet.

Doch het is ook mogelijk, dat deze historici hun mening zullen herzien, naar wat ze thans meemaken. Thans wordt ieder feit van verzet der Nederlanders, individueel en verbonden, in het bezette gebied vastgelegd. Dat was toen niet zo. Zij ontbreken te enenmale in onze geschiedenisboeken althans worden zij niet verhaald in de overstelpende massa, waarin wij hen thans horen daardoor wetende: **„de Nederlanders voegen zich niet."** Prof. dr. Jan Romein, die thans onder het juk leeft, zal zich in een tweede druk van „De Lage Landen bij de Zee", waarschijnlijk nog wel eens bedenken of hij deze passage zal laten staan over het leven in de Franse tijd: „Met uitzondering van den eenzamen Hogendorp, Valckenaer en Falck of onder de intellectuelen een enkeling als Helmers diende alles en allen dan ook den Keizer: de oude adel, oud-regenten, oud-prinselijke officieren. 's Keizers bezoek in 1811 werd een triomftocht. Pas op het eind van 1812 kan men een kentering in de publieke opinie waarnemen. Zij is echter niet nationaal, maar universeel". Nú wéét deze historicus, dat in dagen van druk niet de houding van „de oude adel, van oud-regenten, van oud-prinselijke officieren" de doorslag geeft (al hebben er ook van hen thans genoeg ruggegraat en karakter getoond), **doch de houding van het volk, van het gewone volk.** Maar het volk speelde in de Franse tijd immers geen rol. Het was van de ene druk in de andere gevallen. En daarom bestaat er zo goed als geen overlevering van. Maar prof. dr. Jan Romein, die ook schreef: „Zo is het Franse juk niet afgeschud, doch afgegleden", zal het nu wel beter weten. Want het volk van nú is hetzelfde volk van toen!

Onder de druk plantte het zich vast.

Wijlen dr. W. G. C. Byvanck heeft het beter gezien en begrepen. In zijn „Bataafsch Verleden" (Dorus' droefheid), deel uitmakend van de waardevolle serie Vaderlandse Geschiedenissen op de overgang der 18e eeuw, de soort geschiedenissen, waarin wij goed doen ons in deze overgangstijd bij uitstek te verdiepen (Uitg. W. J. Thieme en Cie Zutfen), beschrijft hij een stukje van die Franse tijd en speciaal Bilderdijk betreffende. Wijzer door ouderdom en ervaring, schrijft deze historicus over die tijd:

„Als het onheil losbarst, zoeken de mensen elkander en wat bijeen behoort, schuilt bij elkander. Het Koninkrijk Holland had zijn ondergang gevonden; de bloem van het nieuwe was spoedig verdwenen en de persoonlijkheid van den Koning, van Lodewijk Napoleon was niet krachtig genoeg gebleken om het tot een vrucht te doen rijpen. Nu, in 1810 lag het Koninkrijk voor de grond; Holland maakte een deel uit van het Franse keizerrijk...... De victorie was aan Napoleon."

„Voor het ogenblik en voor de schijn!"

„**Want het nationale gevoel werd zo diep teruggedrongen in de volksziel, dat het er voor goed en onuitroeibaar in wortelde. Onder de druk plantte het zich vast.**"

„De twee mannen van het tijdperk getuigen ervan. Hebben zij hun stem al doen horen, Hogendorp en Bilderdijk, in het voorgaand, thans gaan zij luid verneembaar spreken. Gijsbert Karel van Hogendorp staat aan het eind van het tijdvak der verdrukking, de man van de daad, die sluit en opent;

Bilderdijk, de dichter, de trooster, de profeet, staat aan het begin!"

Bilderdijks profetie geldt ook voor onze tijden.

Hij vertelt dan van Bilderdijks voordrachtsavond op 10 Januari 1811 in de Hollandse Maatschappij voor Wetenschappen en Kunsten te Amsterdam. Het zou zijn laatste woord worden tot zijn medebroeders, want hem wachtte een zware tijd, miserie en het uiteinde. „Bilderdijk, een vorstelijk man, stoffeerde het toneel van zijn verscheiden met ernstige praal. Wie anders dan hij zou het aangedurfd hebben zijn testament, het getuigenis van zijn leven, in persoon aan zijn tijdgenoten te overhandigen onder de fictie van den afgestorvene, die uit het licht van hiernamaals tot de aarde spreekt?...... Hij, de dichter, de profeet oordeelde over het bestaande. Midden uit de dood van het heden bracht hij het leven van de toekomst. Hij zàg: het Nederland, dat terneerlag, had een onvergankelijke kern van leven, het zou opstaan, het zou groot worden, het zou weer ons oude Nederland zijn.

„Van Kooten (Dorus!) was onder de toehoorders van dit „Afscheid"; hij luisterde naar de voordracht van de verzen: die verzen, eerst grommig en knorrig marcherend als kostte het hun moeite de pas te houden; dan in al bleder maten, majestueus en toch gevarieerd, voortgaand; plotseling opschietend de tedere hoge straal van het licht, zich uitstortend in de hoogte als wou hij in de hoogste hemelen de bron van licht bereiken, waaruit hij ontsproot: de verzen, in één woord, van het Afscheid:

Holland groeit weêr!
Holland bloeit weêr!
Hollands naam is weêr hersteld!
Holland uit zijn stof herrezen,
Zal opnieuw ons Holland wezen;
Stervend heb ik 't u gemeld!

„Onder de vernedering en de druk, de heilspreuk, krachtig overtuigend, onweersprekelijk", aldus eindigt Byvanck het relaas van dit Afscheid.

Laten wij het niet vergeten.

Zo zien we dus wel, dat de Nederlanders van die Franse dagen niet met de handen in de schoot hebben zitten denken alleen aan de narigheden van de dag, het gebrek aan alles, de hoge belastingen, de conscriptie enz., enz.

Want de zaal, waarin Bilderdijk zijn „Afscheid" las, was tot berstens toe vol. Honderden van de besten van ons volk, geleerden en dichters, waren samengekomen om het te horen en te beleven en in allen heeft hoog de ontroering, de overtuiging en de dankbaarheid getrild bij die laatste profetische woorden.

Holland, uit zijn stof herrezen,
Zal opnieuw ons Holland wezen!

Het geschiedde niet meteen daarop. 10 Januari 1811 werd deze profetie den hoorders in het gemoed gebrand. Het zou 1813 worden voor zij werkelijkheid werd. Heerlijke, machtig, ontroerende werkelijkheid. En de laatste jaren waren de donkerste, zwaarste......

Dat wij het in onze donkere, zware dagen geen dag, geen uur, geen minuut vergeten:

Holland, uit zijn stof herrezen,
Zal opnieuw ons Holland wezen!

Zó toen! ...
Zó als het uur gekomen is, dat God kent!

Nederland

De Brief der Nederlandse Bisschoppen.

„Dagblad Amigoe di Curaçao" van Woensdag jl. gaf het bericht, dat het Nazieblad „Volk en Vaderland" gramstorig mededeelde, vele anonieme brieven te hebben ontvangen, die instemmen met de recente herderlijke brief van de bisschoppen.

Een copie van deze brief is in ons Westelijk halfrond beland volgens de Catholic News, die het volgende eruit meedeelt.

„In dit ons herderlijk schrijven hebben we uitsluitend op het oog het heil der zielen; wij de Aartsbisschop en bisschoppen van Nederland voelen het als onze plicht biezonder de aandacht te vestigen op het feit, dat onze vroegere bepalingen betreffende de antikatholieke leer geheel en ten volle van kracht blijven. Wij hebben deze beginselen uiteengezet in de Advent en op Passie Zondag. Wij blijven dus de H.H. Sacramenten weigeren, wanneer iemand sterft zonder berouw alsmede de Kerkelijke begrafenis in geval:

1o. Katholieken openlijk getoond hebben steun te verlenen aan het Socialisme of Communisme inzake zeden of godsdienst.

2o. Katholieken openlijk volgelingen zijn van de beginselen van het liberalisme of het zogenaamd democratisch liberalisme in zake zeden en godsdienst.

3o. Katholieken bekend staan als leden van een socialistische of communistische organisatie of van organisaties met overeenkomende ideologieën.

4o. Katholieken, ofschoon zij niet aangesloten zijn bij de communistisch of socialistische organisaties, geregeld deze bladen lezen en de vergaderingen van dergelijke ideologieën bijwonen.

5o. Katholieken bekend staan als actuele propagandisten van de Nationaal socialistische beweging.

Met het oog op de huidige omstandigheden moeten wij aan het bovenstaande het volgende toevoegen.

1o. Wat wij bepaald hebben ten opzichte van het socialisme moet worden toegepast op alle vormen van het socialisme, zoals beschreven en weerlegd in de encycliek Quadragesimo Anno.

2o. Met betrekking tot de Nationaal Socialistische beweging, **willen wij heel biezonder de nadruk leggen op wat we vroeger bepaald hebben, omdat sedertdien voor iedereen met groeiende klaarheid duidelijk is geworden, dat deze beweging niet alleen de Kerk bedreigt in de vrije uitoefening van haar wezenlijke zending, maar ook zeer zware gevaren meebrengt voor allen, die aangesloten zijn bij de beweging in de vervulling van hun Christelijke plichten.**

Daarom moeten wij in het algemeen er de nadruk op leggen, dat alleen al het behoren tot de partij, niet kan worden getolereerd.

Wij hopen dat dit herderlijk schrijven de harten mag bewegen, en hen wien het aangaat er toe moge brengen het verkeerde pad te verlaten en zich zelf met God en de Kerk verzoenen.

Dit ons herderlijk schrijven zal worden voorgelezen in alle kerken van onze bisdommen onder de vastgestelde H. H. Missen en op de gebruikelijke wijze.

WAT EEN NEDERLANDSE DUIKBOOT DEED.

De Nederlandse Admiraliteit maakte bekend, dat een Nederlandse duikboot, die met de Britse marine-eenheden opereert in de Middellandse Zee, een 1200 ton groot Italiaans zeilschip met kanonvuur tot zinken heeft gebracht en een Italiaans voorraadschip van 6000 ton heeft getorpedeerd, welk schip men met de achtersteven zag zinken. De Admiraliteit maakte bekend, dat het 6000 ton groot vijandelijk schip, dat onlangs door een Nederlandse duikboot tot zinken werd gebracht, het Italiaanse schip „Isargo" wàs. De Kapitein en 21 leden der bemanning zijn opgepikt en veilig aan land gezet. (Londen, (AP) 19.9).

DUITSLAND LOERT OP DE „ORANJE".

De „Sydney Morning Herald" deelt mede: Twee verzoeken via een neutrale mogendheid aan Duitsland overgebracht om het Hospitaalschip „Oranje" als zodanig te erkennen, zijn door Duitsland beantwoord met...... het zenden van een torpedo-vliegtuig naar de Rode Zee, teneinde de „Oranje" aan te vallen. Blijkbaar zag de Duitse vlieger een Zuidafrikaans hospitaalschip dat met alle lichten aan voer voor de „Oranje" aan en hij zond een torpedo op dat schip af, die ternauwernood miste. Andere pogingen om de „Oranje" aan te vallen, zijn tot nu toe tevergeefs gedaan."

BOETEN EN NOGMAALS BOETEN.

Het schijnt, dat de Nederlandse handel, industrie en scheepvaart zich tot nu toe nog niet genoeg in het systeem der Pruisische kadaverdiscipline hebben gevoegd. Althans de Nederlandse pers van 27 Augustus publiceert een officiële bekendmaking houdende mededeling, dat firma's, die verzuimen de gewenste gegevens aan de overheid te verschaffen op het daartoe bestemde tijdstip, een waarschuwing zullen ontvangen, waarvoor zij ƒ 25.— moeten betalen, wanneer niet binnen vier dagen op die waarschuwing is gereageerd, wordt voor iedere dag verzuim weer ƒ 25.— boete opgelegd.

Op het verstrekken van onvolledige of verkeerde gegevens staat een boete van ƒ 50.—, gevolgd door ƒ 25.— boete voor iedere dag, dat de fout of het verzuim niet hersteld is. Worden ten tweede male verkeerde of onvolledige gegevens ingediend, dan wordt de boete ƒ 100.—. En daarbij komt nog, dat alle firma's verantwoording schuldig blijven aan den „economischen rechter".

DE JODEN WORDEN APART GEZET.

De gehele Nederlandse pers van 29 Augustus bevat een Decreet van Seyss Inquart, bepalende dat van 1 September af Joodse kinderen alleen op Joodse scholen van Joodse onderwijzers les mogen hebben. Alleen voor de Universiteiten geldt deze maatregel nog niet.

DE BOLLENHANDEL OP STERVEN.

De Nederlandse bollenkwekers zullen dit jaar voor 100.000 mark in Duitsland gaan adverteren, om te trachten althans nog enig afzetgebied te vinden. De „N.R.C." (van 26 Augustus) deelt mede, dat de prijzen ongekend laag moeten zijn: een speciale hyacinthen-variëteit, die altijd naar Amerika verkocht placht te worden voor 20.000 mark per stuk, staat nu gepríjsd voor 30 mark........... per honderd stuks.

DE AANSLAGEN OP N.S.B.'ERS.

Wéér is in Utrecht een aanslag op een N.S.B.'er gedaan en wel op 10 September. De W.A.-man Van der Schaaf, die pas een week bij de Zwarte jongens van den kleinen leider was aangesloten, stond tussen een groep mensen op de Neude, toen hij plotseling neerzeeg. Hij bleek met een dolkmes te zijn gestoken, dat een zijner longen had doorboord. De dader verdween in de menigte zonder te zijn herkend.

REGISTRATIE VAN OBLIGATIES.

De Nederlandse Regering heeft de registratie van obligaties van N. I. Leningen voorgeschreven. De volgende leningen moeten vóór 1 Januari 1942 geregistreerd worden:

1.	N.I. lening	1935.
2.	N.I. conversie-lening	1937.
3.	N.I lening	1937.

De Rentebetaling op Nederlands-Indische leningen is nooit door de oorlog onderbroken geweest. Betalingen op coupons, welke onbetwistbaar vrij van vijandelijk belang zijn, hebben op de gewone wijze in Batavia plaats gevonden. Het is echter moeilijk gebleken voor bonafide houders buiten Nederlands Oost Indië, coupons te verzilveren van leningen, die ook in New York, Suriname, Curaçao, Londen en Zwitserland betaalbaar zijn.

Slechts coupons van geregistreerde obligaties, waarop gestempeld een „non-enemy" verklaring van den Nederlandsen Minister van Koloniën, kunnen geïnd worden.

De Nederlandse legatie te Washington bericht ons: „Ofschoon aanvragen onmiddellijk aanvaard worden, kan geen registratie plaats vinden voor de text ontvangen is van het besluit, dat nauwkeurig omschrijft, welke obligaties van bovenbedoelde verklaring mogen worden voorzien."

ARUBA

PASTOOR HENDRIKS VERLIET ARUBA.

Onder overgrote belangstelling had gisteren het vertrek plaats van den zo beminden pastoor Frans Hendriks. Kapitein Van der Spek, Paters, Frères en particulieren waren op het vliegveld aanwezig, om een laatste hand te drukken en alle goede wensen mede te geven.

Vele bloemstukken werden gezonden. Aruba nam afscheid en wenste zijn vertrekkenden pastoor een welverdiende rust en een gezegende ouderdom.

CURACAO

RETRAITE ST. ELISABETHS-GASTHUIS.

Vanwege de retraite welke in de komende week van 21 — 27 September in het St. Elisabethsgasthuis wordt gehouden, verzoeken de Zusters om zo spaarzaam mogelijk te willen zijn met het bezoeken van patiënten.

RODE KRUIS.

Transportcolonne.

Zondag as. des morgens om 9 uur zal er in het Quarantainegebouw een oefening gehouden worden. Allen worden verzocht in volledige uniform aanwezig te zijn.

SINT ALOYSIUS KRING.

De bussen voor het uitstapje van de Sint Aloysius Kring naar Brakkeput, vertrekken morgen (Zondag) om 6 uur van het Brionplein en om 6.15 uur van Suffisant.

KATHOLIEKE SPORTCENTRALE

Zondag. Voetballen:
10.00: Olympia — A.S.T.
14.45: Tropials — Union.
16.30: Ajax — Jong Bonaire.

SPORTVERENIGING „VILLA MARIA".

In onze editie van gisteren plaatsten wij een opwekking om mede te doen aan de wandeltocht op 5 October.

In dit bericht is een fout geslopen, die wij ons haasten te herstellen:

Bij de voetbehandeling: 1e Verkrijg de nodige harding van de voetzool door het maken van trainingsmarsen. Op kunstmatige wijze kan het effect hiervan nog verhoogd worden door enige malen achtereen de voetzool na te maken met een 100% oplossing van formaline en daarna te laten drogen.

Dit moet geen 100% oplossing zijn, **maar slechts een 10%.**

De mars wordt gehouden van „Villa Maria". Tra'i Seroe — St. Catharina — Montagne — St. Rosa — Dominguito — Punda — Villa Maria.

GENEESKUNDIGE DIENST.

De dienst in het stadsdistrict wordt waargenomen van 20 September 18 uur af tot 21 September 20 uur door den gouvernements-geneeskundige H. L. Chateau, arts, Julianaplein 42, telefoon no. 1259.

BOTICA'S.

Deze week hebben de volgende botica's de Zondag- en nachtdiensten:
Punda: Juliana
Otrabanda: Del Pueblo

NED. MANNENKOOR.

De leden van het Nederlandse Mannenkoor worden eraan herinnerd, dat Woensdag 24 September, om 20.15 uur een zangrepetitie zal worden gehouden in de R. K. kerk van Groot Kwartier.

FILM

„They knew what they wanted" (Roxy). Een prachtige verfilming van een diep-menselijke tragedie. Een film, waarin naast menselijke zwakheid toch nog veel meer een grote vergevingsgezinde liefde wordt gegeven. Aangrijpend spel van de hoofdpersonen; Charles Laughton is de kinderlijk-eenvoudige mijnbouwer, maar met een gouden hart, die weet te vergeven als zijn vriend hem het dierbaarste heeft weggeroofd. Carole Lombard is het bar-meisje, dat haar nachtleven in de grote stad opgeeft om buiten een rustig leven te gaan leiden, als vrouw van een dol-gelukkigen Tony, den mijnbouwer. Maar bij de jolige inluiding van het huwelijksfeest krijgt deze een ongeluk en het huwelijk moet enige maanden worden uitgesteld.

Zij verpleegt hem en gaat van hem houden om zijn groot karakter.

Een ogenblik slechts van menselijke zwakheid in deze tijd, vernietigt al haar toekomstig geluk, maar zij wil haar Tony niet bedriegen en staat op het punt hem te verlaten, als, in een pracht deel van deze film, een nieuw, gelukkig leven voor beiden komt gloren.

Pracht spel van alle spelers, o.a. een zeer sympathieke priester-rol.

Politiek en Oorlog.

22 AMSTERDAMMERS VEROORDEELD.

Het burgerlijke Hoge Gerechtshof te Den Haag veroordeelde gisteren 22 Amsterdamse communisten tot gevangenisstraf van 12 jaar. Zij worden ervan beschuldigd in Februari en Maart tot staking te hebben aangehitst. Omdat zij geen leidende functies hadden in de communistische partij en de ten laste gelegde overtredingen pleegden vóór de Russische oorlog, zou, volgens het Hof, geen zwaardere straf zijn opgelegd. De Nederlanders ontvingen echter de waarschuwing, dat personen, die van communistische activiteit beschuldigd worden na 22 Juni, zullen moeten verschijnen vóor de Krijgsraad en zelfs ter dood kunnen worden veroordeeld (Amsterdam, (AP) 19.9).

DUFF COOPER IN BATAVIA.

Alfred Duff Cooper, de Britse Regeringsvertegenwoordiger in het Verre Oosten, die uit Singapore arriveerde, verklaarde dat het niet het plan was tot een schikking met Japan te komen ten koste van China.

Duff Cooper deelde bij een persconferentie mede, dat hij niet zou toestaan, dat Nederlands Oost-Indië aangevallen zou worden zonder dat elke hulp door de Britten verleend werd. Hij zeide, dat de Nederlandse troepen ook zouden kunnen worden gezonden naar Brits Malakka evengoed als de Britse troepen naar Nederlands Oost-Indië zouden kunnen worden gezonden. Dit zou afhangen van het gevaarlijke punt. Toen hem gevraagd werd of er een overeenkomst bestond voor ingeval van oorlog, zeide Duff Cooper: „Ik zou niet denken, dat het nodig zou zijn om een dergelijke verstandhouding op schrift te brengen" (Batavia, (AP) 19.9).

DE STRIJD AAN HET RUSSISCHE FRONT LAAIT HOGER OP.

De Rode legertroepen streden om de Oekraïnse defensies intact te houden tegen de Duitse aanvallen, die klaarblijkelijk het gehele grote gebied tussen de beneden-Dnjepr en de Donvallei in gevaar brengen. Het communiqué zeide, dat de lange slag om Kiev gisteren buitengewoon heftig oplaaide, doch het bulletin deelde niet mede hoe de gevechten verliepen.

Officieel werd eerder toegegeven, dat nazie-detachementen opdrongen tot de poort van het Oekraïnse politieke-industriële- en scheepvaartcentrum. Gemeld werd, dat 3 Duitse élite-bataljons en 2 Duitse regimenten van de Alpenjagers ongeveer 1000 manschappen en officieren verloren aan doden en meer dan 2000 aan gewonden bij de gevechten in de Murmansk-zone, helemaal in het Noorden van Rusland. Het communiqué identificeerde de eenheden als de „Fuhrer", „Germaanse" en „Doden" bataljons en de 136ste en 137ste Alpenjagers regimenten. De Sovjet zegsman S. A. Lozovsky zeide, dat bij de gevechten in de strijdzone bij de Zwarte Zee de zware Roemeense verliezen de druk op het belegerde Odessa verlicht hebben. Gemeld werd echter, dat de Duitse versterkingen werden gezonden in antwoord op de waarschuwing van den Roemeensen Generaal Antonescu, dat de Roemenen de aanval niet alleen konden voortzetten. Officieel werd medegedeeld, dat een nazie-bataljon van genietroepen, welk poogde fortificaties aan te leggen, werd vernield door de Sovjets bij een gevecht aan het Noordelijke front.

Gemeld wordt, dat grote Duitse eenheden werden afgeslagen in een andere gevechtszone en duizenden doden achterlieten. De Russen verklaarden, dat de indringers kleren ophalen van de burgers in de bezette gebieden nu de herfst nadert en dat een Sovjetbazaar in een bezette stad de opdracht kreeg binnen 24 uur 200 jassen van scheepsvacht, 200 paar handschoenen en 100 paar gevoerde laarzen af te leveren. (Moskou, (AP) 20.9).

VORMSI EN MUHU VEROVERD DOOR NAZIES.

Een Duits communiqué deelt mede, dat Duitse troepen de eilanden Vormsi en Muhu hebben veroverd aan de ingang van de Golf van Riga en alzo de weg hebben geplaveid voor de aanval op het eiland Oesel, een Russische sterkte, welke de ingang van de Golf van Finland bewaakt. (Berlijn, (AP) 20.9).

HET RODE LEGER VECHT ONDER HOOGDRUK.

Terwijl het Rode leger, naar toegegeven werd, onder grote druk staat van de ontzaglijke Duitse aaval in de Oekraïne, groeide de titanische strijd om Rusland in hevigheid langs het gehele front. De Russische berichten schilderden het conflict voor Leningrad af als steeds onbeslist voortwoedende.

Verder zou de positie van het Rode Leger aan het centrale front en bij het belegerde Odessa enigszins verbeteren. In Kiev echter is de positie van de Russische strijdkrachten het hevigst. Toegegeven wordt, dat Duitse schoktroepen doordrongen tot een der poorten van de Oekraïnse hoofdstad, doch dat de gevechten onverminderd voortdonderen, terwijl de nazies roekeloos nieuwe manschappen en materialen in de hel werpen.

Nu de Duitsers alzo verder naar het Oosten opdrongen in de richting van de grote gebieden, die door Mohammedanen worden bewoond, deed het Hoofd van die godsdienst in de Sovjet-Unie een beroep op de Islam om op te staan tegen de „fascistische verwoesting". Er zijn ongeveer 235 millioen Mohammedanen op de wereld en een onbekend aantal millioenen daarvan leven in de Sovjet-districten Krim, Oeral en Caucasus van Rusland. In de Orthodoxe Kerk werd een gelijksoortige oproep gedaan spoedig nadat de Duitse invasie begon op 22 Juni.

Kiev is niet slechts belangrijk als landbouw- en marktcentrum, doch ook voor de ijzerwerken en andere industrieën. Na te verklaren, dat hevige gevechten werden voortgezet langs het gehele front van de Zwarte- tot de Noordelijke IJszee, gaf het Russische communiqué verder weinig bizonderheden. Wel werd gemeld, dat de Duitsers hevige verliezen lijden (Moskou, (AP) 19.9).

10 DUITSE DIVISIES VOOR KIEV VERNIELD.

Het Britse nieuwsagentschap deelde mede, dat de Moskou-radio een bericht uit het legernieuwsblad „Rode Ster" herhaalde, waarin werd medegedeeld, dat de Duitsers 10 divisies en honderden tanks en vliegtuigen verloren bij de aanval op Kiev (Londen, (AP) 20.9).

WAARSCHIJNLIJK LIEGEN ZE WEER.

De Duitse beweringen, dat zij een omsingelingsbeweging in de Oekraïne hebben voltooid ten Oosten van Kiev, werden op twijfelachtige wijze ontvangen in gezaghebbende kringen te Londen. Een bron zeide: „Op grond van het pas ontvangen nieuws bevatten de berichten van Duitse successen waarschijnlijk enige waarheid."

Hieraan werd echter toegevoegd, dat het sterk te betwijfelen is of de nazie-nijptang zich gesloten heeft om zulk een wijd gebied.

Ook werden de Duitse berichten in twijfel getrokken, dat 4 Russische legers in de Kiev-wig worden vernietigd. Op zijn minst zou dit 16 divisies betekenen en zeker niet minder dan 200.000 man. In Russische kringen beschouwde men een mogelijk verlies van Kiev niet als tragisch.

Een bron zeide: „Wat vele mensen zich niet realiseren, is de traditionele Russisch gewoonte van de geraamde terugtrekking. Men zou verplicht kunnen zijn om Kiev, Leningrad of Moskou op te geven, hetgeen natuurlijk niet graag of gemakkelijk zou worden gedaan, doch dat is geen nederlaag. Wij zouden zelfs niet aan een nederlaag of instorting denken voor wij werden gedwongen ons terug te trekken in de Oostelijke diepten van Siberië."

Hieraan voegde hij toe, dat het niet slechts toevallig is, dat de Russische reserves zo ver verwijderd liggen van het grote front en thans in staat zijn de materialen te leveren, die nodig zijn om de oorlog voort te zetten, waarvan vele geleverd werden door de industrieën, die door de Duitsers zijn ingepalmd (Londen, (AP) 20.9).

3 COMMUNISTEN IN BELGIË GEEXECUTEERD.

Een Duits nieuwsblad in Brussel deelde mede, dat de Duitse Commandant van België en Noord-Frankrijk bekend maakte, dat 3 communisten, die ter dood werden veroordeeld door de Krijgsraad te Lille voor sabotage, geëxecuteerd werden (Berlijn (AP) 19.9).

DE ITALIANEN HEBBEN ER GENOEG VAN.

Strooibiljetten worden in Italië verspreid, volgens den correspondent van „Tass" te Zurich, waarin aangedrongen wordt op een ogenblikkelijke beëindiging van alle militaire operaties en de terugroeping van de Italiaanse troepen uit het buitenland. Andere strooibiljetten zouden, naar verklaard wordt, een beëindiging eisen van de „Duitse heerschappij" in Italië en de ontbinding van de fascistische militie. Verder zou worden geëist: de verbanning van alle Duitsers uit Italië, het opnieuw vestigen van de constitutionele regering, de vrijlating van alle politieke gevangenen, het verbod van voedsel-exporten naar Duitsland en de vrijstelling der boeren van de leveringsplicht van voorraden (Moskou, (AP) 19.9).

NOORD-DUITSLAND AANGEVALLEN.

Officieel wordt medegedeeld, dat Britse bommenwerpers in de afgelopen nacht objecten in Noord-Duitsland hebben aangevallen. Objecten in de Baltische haven van Stettin, dat een belangrijke voorraadsbasis is voor het Oostfront, werden aangevallen (Londen, (AP) 20.9).

ZAL DE ZOON VAN DEN SCHADUW WORDEN VERSTOTEN?

Diplomatieke kringen voorspelden de verstoting van den nieuwen Sjah Mohamed Pahlavi van Iran en de installatie van een erfgenaam uit de oude linie der Sjahs. Gemeld werd, dat de nieuwe Sjah, die pas geïnstalleerd is, bekend staat om zijn pro-Duitse sympathieën en de Britten en Russen vastbesloten zijn deze te elimineren. Welke van de erfgenamen uit de oude linie zou worden geïnstalleerd, is hier onbekend, doch een bron deelde mede, dat, naar bekend is, een der erfgenamen dient bij de Britse strijdkrachten, die Iran bezetten. De oude linie der Kajar Sjahs diende tot kort geleden, toen de afgetreden Pahlavi dezen verdreef en zelf de macht in handen nam (Ankara, (AP) 19.9).

BRITS VRACHTSCHIP DOOR JAPANNERS VASTGEHOUDEN.

De Japanners hebben het Britse kustvrachtschip „Tintaitzu" verschillende dagen vastgehouden en een onderzoek ingesteld naar de lading en de machinerieën (Shanghai, (AP).

VON THERMANN TOT DUELLEREN UITGEDAAGD.

De Duitse ambassadeur Edmund Von Thermann werd letterlijk tot duelleren uitgedaagd door den Afgevaardigde Raul Damonte Tarborda, Voorzitter van het Onderzoekings-Comité van het Congres. Nadat de Kamerleden Von Thermann ervan beschuldigden het Parlement te hebben beledigd door tegenwerpingen te maken tegen de resolutie, welke indirect zijn verwijdering uit Argentinië eiste, zeide Damonte Taborda, dat de Gezant van het Reich voldoening kon krijgen, indien hij zulks wenste, „op het veld van eer". Damonte Taborda zeide: „Indien hij meent, dat hij beledigd is door beschuldigingen in het rapport van het Comité of in redevoeringen van de leden, kan hij de houding aannemen, gelijk elke man zou doen, die de regels van eer kent, door zijn diplomatieke immuniteit op zij te leggen. In feite zou ik evenals elk ander lid van het Comité weten hoe te antwoorden op dit veld, hetgeen is wat hij verdient" (Buenos Aires, (AP)

FILM.

Cinelandia.

„Second picture" (2e film) is „Second Chorus" (deze week vertaling te moeilijk), waarin de bekende, geliefde, concurrent van den Heer Lend, danseur van moderne „swings", Fred Astaire, „The Trumpet swings" en als „second Star" (2e Ster) en „partner" de als danseres „opnieuw ontdekte" Paulette Goddard, „op heerlijke wijzen" alles behalve (hoe zou het ook anders kunnen, als vrouw) de „second fiddle" (2e viool) speelt! Omwisseling der genoemde instrumenten vice versa ware, gehoord en gezien de practijk, misschien meer in overeenkomst met de werkelijkheid! (Wie lacht daar?)

Het voeren van scherpe, listige, concurrentie om het „veroveren" van een lief meisje van twee „college"-studenten, die zich inspannen om niet te slagen, doch te „zakken", teneinde aldus met hart en ziel te kunnen wijden aan muziek en dans in samenwerking met de „University-band", na het verlaten van de „college" een prachtkans om in het bekende orkest van Artie Shaw te worden opgenomen „verspeeld" (juist door deze concurrentie) na vele „up and downs" in diverse meest vreemde „muzikale" beroepen tòch op hun pootjes terechtkomend, doordat de gewiekste (Fred Astaire) uiteindelijk tòch een „big hit" wordt, mede dank zij een sulligen, doch door-en-door goeden „rijkaard", die zich een miskend mandolinie-genie voelt, terwijl Fred Astaire als contra-praestatie het lieve meisje, Paulette Goddard, dat in niet geringe mate bijgedragen heeft tot hun uiteindelijk succes als ego wint, ziedaar de inhoud van deze film, waarin voor hen, die van dit genre houden, volop te „genieten" valt, van „swings", „muziek", „dans" en „zang"! Fred Astaire ontpopt zich behalve als danser ook als trompettist zanger en dansend-dirigent. Artie Shaw en zijn band zorgen hoofdzakelijk voor de „muzikale" illustratie, terwijl Burgess Meredith voor de vrolijke, komische „noot" zorgt.

Al met al een luchtige, vlotte geschiedenis.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

Het Aneta-agentschap deelde mede, dat sabotage en anti-nazie demonstraties steeds toenemen in Nederland en dat de weerstand zulk een punt bereikt heeft, dat het door de nazies gecontroleerd „Nieuwsblad van het Noorden" een oproep deed tegen de slagzin die verspreid wordt: „Hoe groter de chaos, des te beter".

Nieuwsberichten uit Berlijn delen mede, dat Goebbels een heftige perscampagne begonnen is tegen de Argentijnse Regering door de acties toe te staan van het Parlementair Comité, dat onderzoekingen doet naar nazie-activiteiten in Argentinië. Berlijn deelt mede, dat de Berlijners in de nacht naar de schuilkelders vluchtten, doch dat geen der aanvallende Britse bommenwerpers binnen de gordel van het afweervuur van de stad kon komen. 1 Vliegtuig zou zijn neergeschoten. De Britten deelden echter mede, dat in de afgelopen nacht Berlijn niet door Britse vliegtuigen werd aangevallen. Wel werd Stettin aangevallen, waar grote branden veroorzaakt werden. In Moskou herinnerde men tevens aan de Duitse beweringen, dat in de nachten van 17 en 18 September Moskou werd aangevallen door Duitse vliegtuigen. Een communiqué werd uitgegeven, dat verklaarde, hoe hierdoor weer werd aangetoond, dat de Hitlerieten alle gezond verstand verliezen in hun leugens. Moskou werd namelijk niet gebombardeerd in de nachten van 17 en 18 September.

De Duitse radio deelde mede, dat Maarschalk Vorosjilov uit Leningrad vertrokken is naar Moskou. De Italianen gaven toe, dat 2 Italiaanse troepentransportschepen in een convooi nabij Tripoli tot zinken werden gebracht. De Parijse radio deelde mede, dat nog 12 gijzelaars werden doodgeschoten als repressaille tegen de aanvallen op Duitse soldaten. In Vichy kwam de Ministerraad met Pétain bijeen om de toestand te bespreken, die geschapen werd door de aanvallen op Duitse soldaten. Gezaghebbende kringen in Vichy beschreven verder de berichten als „fantastisch", die te Vichy worden vernomen, volgens welke anderhalve Franse divisie voor de Duitsers vecht aan het Oostfront.

Moskou maakt bekend, dat men een vreselijke strijd voert om het bezit van Kiev en dat alles daar nog niet verloren is. Verder werd medegedeeld, dat de Duitsers 10 divisies, misschien 150.000 man, verloren hebben op de toegangswegen naar de Oekraïnse hoofdstad, alsmede honderden tanks en vliegtuigen.

„Rode Ster" zeide, dat de kanonniers van Kiev den vijand tot de dood toe bevechten. „De Duitsers zullen duur betalen voor de stad. Het Rode Leger laat geen pogingen na om de grootst mogelijke verliezen toe te brengen aan de Duitse horden." Volgens de berichten nemen 15 Duitse eenheden, deel aan de slag om Kiev.

DE PRESIDENT

Wilskracht is het kenmerk van Roosevelt.

De vorige week gaf „Dagblad Amigoe di Curaçao" een beschrijving van het leven van Franklin Delano Roosevelt. Nu wil het iets dieper ingaan op de zware crisis, die hij doormaakte, toen de kinderverlamming hem getroffen had.

Uit deze geschiedenis blijkt hoe hij zich niet alleen niet liet ter neer slaan, maar hoe hij door ijzeren wilskracht en doorzettingsvermogen de President werd, naar wien geheel wereld opziet.

Enige tijd, nadat Franklin Delano Roosevelt (op de leeftijd van negen-en-dertig jaar) door kinderverlamming werd getroffen, besloot hij zich niet door de omstandigheden op zijn kop te laten zitten en hij maakte vele en verstrekkende plannen.

Hij besloot het normale leven van den zakenman te leven en liet zich elke morgen opnieuw naar zijn kantoor rijden. Hij besloot koppig en volhardend zo normaal te leven als hij maar enigszins kon. De dokter vertelde hem, dat hij dag aan dag zou hebben te strijden...... neen, niet eens dag aan dag, maar uur aan uur...... wilde hij ooit het noodlot, dat hem had getroffen, overwinnen en zodra Roosevelt dit hoorde, besloot hij die strijd te aanvaarden — zonder zich zelf te beklagen en zelfs zonder ooit op welke wijze ook zijn omgeving te herinneren aan het feit, dat hij niet kon lopen.

„Ik wil het winnen".

Hij zeide op een dag tegen zijn echtgenote: „Ik ben van plan het te winnen van deze nare rommel!" en deze uitspraak is een typische weerspiegeling van de gehele levenswijze van dezen groten staatsman, niet alleen van zijn uitermate sterke wilskracht, doch ook van de rustige beschouwing van het ongeluk, dat hem had getroffen.

Hij wenste niet anders dan zijn omgeving last te besparen, hij wilde zich bewegen en gedragen alsof er geen sprake was van gebrekkigheid en alsof hij volkomen in staat was alles te doen, wat van een normaal mens wordt geverqd.

Gedurende geruime tijd leefde hij volgens een vast programma, van 7.30 uur tot 9.30 uur de vele mensen ontvangend, die hem wilden spreken, van 10.30 uur tot 12.30 uur werkend in zijn kantoor, lunchend aan zijn schrijftafel, vervolgens naar het kantoor van zijn partners gaande en daar weer werkende tot ongeveer 17 uur, waarna hij thuis kwam, zijn gymnastiek-oefeningen deed en verder besprekingen voerde.

Na drie jaren werd de inspanning, van te doen alsof hij een normaal, gezond lichaam had, te zwaar. Niet voor zijn lichaam, want hij scheen gezonder dan ooit tevoren, maar voor zijn geest.

Gedurende al die tijd had hij de winters doorgebracht in Florida, op alle mogelijke manieren gymnastiek gedaan om zijn ledematen weder gezond te krijgen en herhaaldelijk behandelingen ondergaan, waarbij er waren, welke zware eisen aan zijn uithoudingsvermogen stelden. Hij had intussen een diepgaande studie gemaakt van de ziekte, welke hem had getroffen en de gevolgen van kinderverlamming aandachtig bestudeerd. Zijn benen waren echter nog altijd volkomen gevoelloos. Dag aan dag keek hij uit naar ook maar de geringste tekenen van herstel, doch deze bleven uit. Het scheen, dat zijn geval volkomen hopeloos was en dat er nooit meer leven zou wederkeren in zijn benen.

De Bron te Warm Springs.

Toen hoorde hij, in 1924, van een jongen man, die eveneens kinderverlamming had gehad en die vrijwel geheel hersteld was. Deze patiënt was iedere zomer naar een bron in Warm Springs (Georgia) gegaan, waar hij regelmatig zijn benen had doen behandelen met het warme bronwater. Na enige tijd was deze jongeman in zoverre genezen, dat hij kon zwemmen en zelfs weer kon staan in het water en na drie zomers was deze jongeman zo ver geweest, dat hij in staat was met behulp van krukken zelfstandig uit het water het land op te strompelen.

Roosevelt besloot hetzelfde te proberen en ging in de zomer van 1924 naar Warm Springs, waar hij zes weken vertoefde. In die betrekkelijk korte tijd ging hij méér vooruit dan in de voorafgaande drie winters het geval was geweest. Dank zij het feit, dat de natuurlijke warmte van de bron slechts iets lager was dan de normale lichaamstemperatuur, bleek hem, dat hij enige uren achtereen in het water kon staan, zonder vermoeid te worden.

Terwijl hij bezig was met deze kuur kwamen er verscheidene krantenmensen, die hem om uitspraken vroegen inzake politieke quaesties. Een van deze journalisten ging terug naar kantoor en schreef een artikel...... niet over politieke zaken, doch over de mogelijkheid om genezing te vinden voor kwalen door te zwemmen. Het artikel verscheen in kranten in het gehele land en tal van nieuwe gevallen van kinderverlamming zochten in Warm Springs genezing.

De reclame, welke op deze manier werd gemaakt, was een complete verrassing. Het kleine plaatsje was niet berekend op veel gasten. Er waren onvoldoende hotels en pensions en men was niet uitgerust voor het bergen van een groot aantal baders. Bovendien waren er niet voldoende deskundige artsen in de omgeving.

Roosevelt hielp zijn medelijders.

Roosevelt kwam tot de conclusie, dat er hier het een en ander voor hem te doen viel, iets, dat aan verscheidene medemensen, zo niet aan hem-zelf, méér vrijheid kon geven dan welke politieke doelstelling en welke politieke actie ook.

Hij ging eens praten met een der dokteren in het plaatsje en ontwierp met dezen dokter samen een serie oefeningen, welke onder water moesten worden uitgevoerd. Toen hij merkte, dat verscheidene patiënten inderdaad uitstekend vooruitgingen, liet hij het water van de warme bronnen aandachtig en nauwkeurig onderzoeken door deskundigen. Toen liet hij een stel oude buitenhuisjes in de omgeving restaureren en nam dokters en verpleegsters in dienst en verschafte alle mogelijke medische instrumenten. Toen hij zag, hoe vol van hoop en dikwijls met wanhopige moed sommige patiënten hun oefeningen deden, en bovenal hoe velen hunner er baat bij vonden, kwam heel zijn aangeboren optimisme weer boven en brak zijn dadendrang zich weer baan. Na zo'n lange tijd van alleen maar „doen-alsof", was het voor hem uiterst opwindend van hoeveel nut hij voor zijn medemensen kon zijn...... en zijn fantasie werkte wederom, hier en daar zelfs heel groots van conceptie wordend.

Roosevelt stak zijn geld en dat zijner vrienden in deze onderneming.

Het onderzoek naar de geneeskrachtige qualiteiten van het water van Warm Springs, dat was verricht door dr. Leroy en dr. Hubbard, werd aanleiding tot een rapport, dat zo gunstig werd, dat men besloot Warm Springs te maken tot een hydro-therapeutische inrichting, waar gevallen van kinderverlamming en andere kwalen, waarop het water een gunstige uitwerking had, zouden worden behandeld. Roosevelt kocht de bronnen, het land er om heen en richtte de „Georgia Warm Springs Foundation" op, een maatschappij, welke zo werd ingericht dat er geen winsten zouden worden gemaakt, maar alle verdiende bedragen weer belegd zouden worden in verbeteringen.

Dit was het soort van proefneming, waarin Roosevelt altijd veel behagen had geschept. Sommige leden van zijn familie wisten niet eens, dat hij meer dan de helft van zijn privé-vermogen stak in een onderneming, waarvan helemaal niet vast stond, dat zij hem zijn geld zou kunnen terugbetalen. Boven het bedrag, dat Roosevelt er in stak, wist hij nog behoorlijke bedragen te krijgen van een groep vrienden, waarbij er verschillenden waren, die zelf weer familieleden hadden, die aan kinderverlamming leden, terwijl er overigens verscheidene giften binnenkwamen van philantropen, die deze onderneming van Roosevelt wilden steunen.

In 1927 was er volledige accommodatie voor vijftig patiënten en nog datzelfde jaar werden er 150 lieden behandeld. Tegen 1930 was dit aantal met nog honderd uitgebreid.

Op deze wijze was Roosevelt een leider geworden. Dat hij een leider was van kreupelen en zieken, was voor dezen merkwaardigen man geenszins iets vernederends. Integendeel: het was voor hem aanleiding zich zelf geheel te geven, in hun belang en voor hun zaak.

Wanneer hij in Warm Springs was, woonde en werkte hij in een klein, wit geschilderd huis en wanneer „Roosevelts patiënten" toen aan hem dachten, moet het voor hen helemaal niet moeilijk zijn geweest hem zich voor te stellen als hun toekomstigen president.

In de ware zin des woords presideerde hij zijn eigen kleine kolonie, al zijn „burgers", hun naam en hun geschiedenis kennend, adviezen gevend, toezicht houdend op hun oefeningen, regelmatig de rapporten over zijn patiënten ontvangend en hen allen inspirerend door zijn opgewektheid en idealisme.

De genezing zijner medemensen was hem een vreugde.

De geschiedenis van het meisje van twintig, dat na zestien jaren lijden gedeeltelijk genas, het verhaal van den jongen uit Kansas, die kampioen-zwemmer werd, de geschiedenis van den voetbalspeler, die door kinderverlamming werd aangetast en die dank zij Warm Springs volkomen genas...... het waren stuk voor stuk verhalen, welke Roosevelt kon vertellen met zoveel vreugde alsof hij zelf volkomen genezing had gevonden.

Gedurende deze zeer critieke periode in zijn leven leefde Roosevelt voor een groot deel op de geestelijke reserves, welke hij gedeeltelijk had te danken aan zijn opvoeding. Zowel Roosevelts vader als zijn moeder waren beschaafde, godsdienstige lieden, die hun zoon een uitstekende opvoeding hadden gegeven.

Toen Roosevelt pas getrouwd was, maakte hij een geestelijke crisis door, wat zijn geloof betreft, doch ook toen vroeg hij zijn vrouw zijn kinderen regelmatig naar de kerk te zenden en hun hetzelfde te doen leren, wat hem onderwezen was.

Hoewel hij een uitgesproken individualist is — en dat altijd is geweest ook — heeft hij nooit zijn eerbied voor de traditie verloren: zijn zorgen voor het geestelijk leven van het land, dat hij regeert, zijn de zorgen van een man, die de waarde van de godsdienst als factor in de nationale ontwikkelingsgang van een volk ten volle begrijpt.

Loterij Rode Kruis.

Het Bestuur van de Afdeling Curaçao van het Nederlandse Rode Kruis, deelt hierbij mede dat de trekking van de loterij (G.B. dd. 16 October 1940) ten bate van het Dames Comité Irene zal plaats vinden op Donderdag, 25 September, te 10 uur v. m., ter Administratie van de Loterijbond „Fortuna", Brionplein.

Een beperkt aantal kaarten is nog verkrijgbaar bij:
Administratie Loterij Bond „Fortuna", Brionplein
Informatie Bureau, Rode Kruis, Pietermaai 22
Chevrolet Agentschap, Scharlo
La Casa Amarrilla, Bredestraat
N. M. Chumaceiro, p/a S. E. L. Maduro & Sons, N. V.
El Chico, Jossy Capriles, Bredestraat.

Curaçao, 15 September 1941.

1e. prijs — Een Chevrolet de Luxe 4—door Sedan; Model 1942
2e. prijs — Een Kelvinator IJskast
3e. prijs — Een Philips Radiotoestel.

[899

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD PROGRAMMA

MUNDO NOBO

Zondag 21 Sept. '41: A-Klasse	Volharding 1 — Transvaal (Ankoné)	
Zondag 21 Sept. '41: C-Klasse	S.U.B.T. 3 — Hercules 3 (B. L. Dijk)	
Zondag 28 Sept. '41: A-Klasse	K.S.L.I. 1 — Transvaal 1 (Jesurun)	
Zondag 28 Sept. '41: B-Klasse	Jong Holland 2 — D.T.S. (Ercol)	
Zondag 28 Sept. '41: Juniores	Jong Holland — Hercules (Ercol)	

SCHERPENHEUVEL.

Zondag 21 Sept. '41: B-Klasse	Arsenal — Scherpenheuvel 2 (H. Rog)
Zondag 28 Sept. '41: C-Klasse	Scherpenheuvel 3 — Jong Curaçao 3 (Rosberg)

HEINTJE KOOL.

Zondag 28 Sept. '41: B-Klasse	S.U.B.T. 2 — R.C.C (B. L. Dijk)

De A-Klasse wedstrijden beginnen om 16.15 uur precies, de met * aangegeven wedstrijden beginnen om 14.30 uur precies.
De Juniores wedstrijden beginnen om 10 uur
DUUR van de A-Klasse, Res.A-Klasse, B-Klasse en C-Klasse wedstrijden 2 maal 45 minuten.

DUUR van de juniores wedstrijden 2 maal 30 minuten.

De verenigingen worden er aan herinnerd de gespecificeerde ledenopgaven op de daarvoor bestemde formulieren bij den Competitieleider in te dienen.

ATTENTIE HEREN SCHEIDSRECHTERS: Gelieve bij geval van verhindering TIJDIG den competitieleider te waarschuwen.

HET BESTUUR.

EMMASTAD.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels:

Heden: Kalfsvlees, geb. aard., doperwten.
Morgen: Kerrykip met rijst.
Maandag: Varkenscarbonade, geb. aard., sperciebonen.

Agenda:

Zaterdag, 20 September 20.30 uur: „Hawaiian Night".
Maandag 22 September 20.15 uur Schermafdeling, Sport Club Asiento in het repetitie-lokaal.
Dinsdag, 23 September 19.30 uur: Competitie biljarten „B" klasse.
Dinsdag, 23 September 20.00 uur: Repititie „Ido"-orkest.
Woensdag, 24 September 19.30 uur: Competitie biljarten Hoofdklasse.
Donderdag, 25 September 19.30 uur: Competitie biljarten „C" klasse.
Vrijdag, 26 September 19.30 uur: Competitie biljarten „A" klasse.

„Hawaiian Night".

Hedenavond zal de uitvoering van de „Hawaiian Vereniging" om 20.30 uur aanvangen.

WACHTDIENSTEN.

Zaterdag en Zondag, 20 en 21 Sept.
Telegram Afdeling:
20.9: Hr. Schaap, tel. 353, Amalia van Solmslaan 4.
21.9: Hr. Bonzet, tel. 353, L. de Colignylaan 19.
Shipping & Supplies: Hr. Meinster, tel. 304, L. de Colignylaan 20.
Scheepvaart Afdeling: Hr. Zee, tel. 690, Emmalaan 1.

SPORTCLUB „ASIENTO".

Zondag 21 September as. op het terrein Rio Canario een slagbalwedstrijd van de meisjes van „Asiënto" tegen de meisjes van „Groot Kwartier". Aanvang 16.30 uur. Opstelling „Asiënto": S. Batenburg, E. Groothuis, M. Kanaar, S. Kruizinga, H. Ouwerkerk, B. Wensink, M. Wilson, B. Scholder, A. Kwaak, G. Leerentveld, T. Hessels. Reserves: T. Gigengack, J. Kreps, N. Brandwijk N.

FEUILLETON.

HET MYSTERIE VAN KAMER No 10.

8).

Waarom is het laatste doorgehaald? De inspecteur bladert verder. Halt, waarom is de bladzijde van de 17e Februari er uitgescheurd? Vandaag hebben we de 22ste. Waarom?

Fabri maakt ijverig aantekeningen in zijn eigen aantekenboekje. Dan wikkelt hij het boekje van het slachtoffer voorzichtig in een zijde zakdoekje en steekt het in zijn zak. Verder:

Vlak bij het bed staat een tafeltje met een gramofoon er op. Op de grond, vlak bij het tafeltje staat een doos met platen. Hij opent de doos. Hm! Gramofoonplaten zijn een ideale bewaarplaats van vingerafdrukken.

De zwartglanzende oppervlakte van de bovenste plaats van de stapel zit vol. Doch er is slechts weinig vakkennis voor nodig om te zien, dat er té veel vingerafdrukken op de plaat zitten.

Wil men allen arresteren, die de plaat in hun handen gehad hebben, dan kan men hoogstwaarschijnlijk het hele pension opsluiten.

Fabri opent de deksel van de gramofoon zelf. Er ligt een plaat op. De rumba „Rumba dei nociolini". De inspecteur onderdrukt een neiging de bekende melodie te gaan fluiten. Met zijn loupe inspecteert hij de plaat. Ze is nog nieuw. De membraan met de naald staat op de plaat, vlak bij de pin, de as, en de naald heeft op de brede, zwarte niet bespeelbare strook in het midden een diepe groeve gesneden. In gedachten kijkt de speurder op het toestel neer. Hij grijpt de slinger en draait hem een halve slag om. Juist, de veer is totaal afgelopen. Dat wil hij door een deskundige nog eens laten onderzoeken. Hij roept tot één der mannen, die nog steeds druk bezig zijn de kamer aan een minitieus onderzoek te onderwerpen.

Op dit ogenblik komt een heer met een citybag in de hand de kamer binnen.

Het is de politiedokter.

Na den aesculaap de hand gedrukt te hebben, zegt Fabri:

— U kent het voorlopige verlanglijstje van een detective, dottore. Hoe lang is het slachtoffer dood, is de dood ogenblikkelijk ingetreden, kan er sprake zijn van zelfmoord, zijn er sporen van andere geweldpleging?

De dokter knikt even, trekt zijn overjas uit, haalt instrumenten uit zijn tas en gaat zwijgend aan het werk.

Nu onderzoekt Fabri de inhoud van het nachtkastje. Weinig belangrijks. Een tube aspirine, een tube met andere tabletten, een pennemes, een manicure-étui, een haarnetje, zoals dat in Italië veel door mannen gebruikt wordt.

— Verder zou het mij interesseren te weten, of het slachtoffer ziek was en wat dit voor tabletten zijn, dottore.

— Dat zal ik wel pas later kunnen ophelderen, inspettorre.

Fabri knikt, hij had geen ander antwoord verwacht.

Deze twee rechercheurs zijn nu met hun onderzoek gereed. Op de tafel liggen alle voorwerpen, die men in de zakken van de pakken van het slachtoffer gevonden heeft. Niets van belang. Een portefeuille met een paar bankbiljetten van honderd Lire, een Oostenrijks paspoort op naam van Ernst Roth, geboren in Triest in de tijd, dat deze stad nog Oostenrijks was, een orderboekje, verder een zakschaartje in étui, een paar biljetten van schouwburgen, bioscopen en cabarets, een portemonnaie met ongeveer twintig Lire aan klein geld, een bos sleutels.

Fabri knikt nadrukkelijk als hij de kaartjes der bioscopen en schouwburgen ziet. Natuurlijk, twee logekaarten van de Scala. Minder doet de man het niet, schijnt dik in de centen te zitten. Deze ontdekking kan van belang zijn. Nog even slaat de inspecteur een blik op de boeken, op die tafel liggen. Italiaanse romannetjes van Pitrigrilli, Guido da Verona en andere literaire rommel, een Serbisch-Italiaans woordenboek, een Engelse telegram-code, een fles vulpenhouderinkt, twee vellen smoezelig, blanco papier, een kleine lineaal.

Naast de tafel staat op de grond een cartonnen doos met een pak papier, juist als dat, wat hij in de la vond, maar dan helder en ongekreukt en een honderdtal witte enveloppen. Nog één maal laat de inspecteur zijn blik door de kamer glijden en treedt dan Hansens kamer via de verbindingsdeur binnen.

De inrichting is schamel, zoals bijna steeds in Italiaanse pensionkamers van middelmatige standing. De garderobe van den Nederlander is shabby. Op de tafel boeken, veel boeken en op een rekje naast de tafel nog meer boeken.

Franse, Duitse, Engelse en Spaanse woordenboeken, grammaires, technische boeken over machinebouw, een zelfleermethode voor Russisch. Romans van d'Annunzio, klassieke werken van Petrarca, Dante en Tasso, boeken in een taal, die de inspecteur niet kent. Boeken over bedrijfsorganisatie. Boeken over staathuishoudkunde en psychologie. Peinzend kijkt Fabri even naar de titel van het boek. Karl Marx. Hm. Geen aanbevelenswaardig bezit in Italië.

Op de grond een oude schrijfmachine, pakken blanco papier. In de tafella schriften en vellen beschreven in het Duits en de onbekende taal. Fabri kan Duits en hij leest hier en daar een paar zinnen. Hij fluit zachtjes voor zich uit. Enfin, dit is van later zorg.

Nogmaals gaat hij de kamer van het slachtoffer binnen, meet met zijn ogen de afstand tussen het bed en het tafeltje met de gramofoon. Ongeveer een meter.

— Nog iets gevonden?, vraagt hij zijn helpers.

— Alleen dit.

En de rechercheur toont hun een paar grijze, wollen draden.

— Waar?

— Op de houten zijplank van het bed.

— Bene! Hebben jullie al naar een paar grijze, wollen sokken gezocht?

— Ja, niet gevonden.

— Prachtig.

Wordt vervolgd.